

335-411
HO-Q
2007

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN
KHOA TRIẾT HỌC

HỒ SĨ QUÝ

CON NGƯỜI
VÀ PHÁT TRIỂN CON NGƯỜI

GIÁO TRÌNH
DÙNG CHO SINH VIÊN, HỌC VIÊN CAO HỌC
VÀ NGHIÊN CỨU SINH CHUYÊN NGÀNH TRIẾT HỌC

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN

W-Dx/9482

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC

MỤC LỤC

Lời giới thiệu	9
Phần 1. MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ CON NGƯỜI VÀ PHÁT TRIỂN CON NGƯỜI	13
Chương 1. Khoa học về con người	15
1.1. Dự báo của C. Mác về một khoa học thống nhất về con người	15
1.2. Khoa học hiện đại và những vấn đề đặt ra đối với nghiên cứu và phát triển con người	22
1.3. Sự tiến triển của các khoa học về con người	40
1.4. Nhân học	58
1.5. Kết luận	69
Chương 2. Con người và phát triển con người trong quan niệm của chủ nghĩa Mác	73
2.1. Định nghĩa kinh điển về con người	73
2.2. Tư tưởng về quan hệ con người với tự nhiên	84
2.3. Tư tưởng về tiến bộ xã hội và phát triển con người	93
2.4. Kết luận	101

Chương 3. Nghiên cứu con người trước nhu cầu của sự phát triển	107
3.1. Không thể nói phương Đông hay phương Tây nhận thức về con người sâu sắc hơn	107
3.2. Loài người biết về mình còn quá ít	109
3.3. Nghiên cứu con người trong điều kiện toàn cầu hóa và kinh tế thị trường	116
3.4. Nghiên cứu con người qua lăng kính giá trị quan	121
3.5. Nghiên cứu con người Việt Nam - nhiệm vụ cấp bách	124
3.6. Kết luận	127
Phần 2. MỘT SỐ VẤN ĐỀ PHƯƠNG PHÁP LUẬN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU CON NGƯỜI	129
Chương 4. Con người là trung tâm	131
4.1. Anthropocentrism - mô hình châu Âu về sự cảm nhận thế giới: cách hiểu bản thể luận và cách hiểu nhận thức luận	131
4.2. Quan điểm con người là trung tâm của UNDP	145
4.3. Kết luận	152
Chương 5. Những hướng chủ yếu trong nghiên cứu con người	155
5.1. Nghiên cứu lý luận và phương pháp luận	156
5.2. Nghiên cứu sự phát triển con người	161
5.3. Nghiên cứu nguồn lực con người	162
5.4. Nghiên cứu quan hệ văn hóa và con người	164
5.5. Nghiên cứu quan hệ con người và môi sinh	167
5.6. Nghiên cứu con người Việt Nam	170

5.7. Nghiên cứu nhân cách và giá trị	171
5.8. Nghiên cứu tiềm năng, tài năng và danh nhân	174
5.9. Nghiên cứu cộng đồng và cá nhân có số phận đặc biệt	177
5.10. Kết luận	178
 Chương 6. Nghiên cứu phức hợp về con người	 179
6.1. Diogene chế nhạo Platon và đốt đuốc giữa ban ngày đi tìm con người	179
6.2. Hình tượng con người bị nát vụn thành những mẩu nhỏ	181
6.3. M. Scheler và tư tưởng về sự nối kết các tri thức về con người	185
6.4. Tư duy phức hợp về con người	189
6.5. Kết luận	198
 Chương 7. Nghiên cứu định lượng về con người: vấn đề chỉ số hạnh phúc	 199
7.1. Khái niệm hạnh phúc và vấn đề nghiên cứu định lượng về hạnh phúc	199
7.2. Chỉ số Hạnh phúc (HPI) theo Báo cáo Chỉ số Hạnh phúc hành tinh	210
7.3. Kết luận	217
 Phần 3. XÂY DỰNG CON NGƯỜI VIỆT NAM ĐÁP ỨNG YÊU CẦU CÔNG NGHIỆP HOÁ, HIỆN ĐẠI HOÁ	 219
Chương 8. Vấn đề nhân tố con người trong quá trình đổi mới: xây dựng con người đáp ứng yêu cầu công nghiệp hoá, hiện đại hoá	221

8.1. Đổi mới nhận thức lý luận về con người, về vai trò nhân tố con người	
8.2. Vị trí của vấn đề con người trong sự phát triển: con người là mục tiêu và là động lực của sự phát triển kinh tế - xã hội	221
8.3. Xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa	241
8.4. Kết luận	250
	257

**Chương 9. Phát triển con người Việt Nam: một số
vấn đề thực tiễn**

259

9.1. Về bộ công cụ các chỉ số phát triển con người (HDI)	260
9.2. Chỉ số nghèo khả năng phát triển con người (HPI)	265
9.3. Điều bị che khuất	273
9.4. Kết luận	274

Tài liệu tham khảo

277